

گەران بە دوای قولاییدا

پاتریک زۆسکیند

و: شیرین.ک

لە یەكەم پێشانگەیدا كچیكى خەلكى شتوتگارت كە تابلۆى جوانى دەكێشا، رەخنەگرێك بۆ ئەوێ هانىبداو بى هیچ نیاز خراپىيەك پىیوت: (ئەمەى تۆ دەيكەى بەهرەمەندییەو سەرنجراکێشه، بەلام زۆر كەم قوولییەت هەیه).

كچە، لەمەبەستى رەخنەگرەكە تێنەگەیشە و هەر لە هەمان ساتدا تێبینییەكەى بیرچوووە، بەلام پاش دوو رۆژ، رۆژنامەكە دیداریكى لەگەڵ هەمان رەخنەگرەدا بلاوكردهوهو تێیدا هاتبوو (ئەو كچە هونەرمەندە لاوه

به هره يه كي زۆري هه يه و كاره كاني هه ر له يه كه م بينينه وه ده بنه مايه ي سه رسامبون، به لام به داخه وه قوول نين) كچه ده ستيكرد به بيركرده وه، له ويته كاني خو ي رواني، فايلى تابلو كۆنه كاني پشكني، له ويته كاني پيشووترى و ئه وانه شى كارى تيدا ده كرد ورد بووه وه، ئينجا سه رى شووشه ي مه ره كه به چينييه كاني داخست و فلچه كاني شووشت و چوو بو پياسه .

هه مان ئيواره، كچه كه بو ئاهه نكيك بانگه يشتكرا، هه موويان ئه و ره خنه يه يان ئه زبه ركردبوو، هه موويان ئه و ره خنه يه يان دووباره ده كرد وه له باره ي گه وreh يى به هره و ئه و سه رسامبون ه ي تابلوكان، هه ر له يه كه م روانينه وه ده يورويين، به لام كچه كه كه گو ي راگرت توانى له پشت ورت ه ورتى ئه وانه ي كه له دوايانه وه وه ستابوو گو ي لبييت: (قوول نيه، ريك ئه وه ي كه مه، خراپ نيه، به لام به داخه وه قوول نيه). به دريژاي هه فته ي داوى ئه وه كچه كه هيج ويته يه كي نه كرد، به بيده نكي له شووقه كه يدا داناشت، به قوولى تيفكري، يه ك بيرۆكه به ميشكيدا گه راو گه مارۆي بيرۆكه كاني ده دا، هه روه كو ئه خته بوتى قوولاييه كان و قوتيدا: (بوچى قوولاييم نيه ؟).

بو هه فته ي دووم كچه كه ويستى سه رله نو ي ده ستبدا ته وه ويته كردن، به لام له سكيچى چه ند تابلويه ك تيته په رى كه هيج كارامه ييه كي تيانه بوو، هه نديكجار نه يده توانى يه ك هيليش بكيشي، دواجار به توندى كه وته له رزين و چيدى نه يتوانى فلچه كه له شووشه ي مه ره كه به چينييه كه وه ريدات، ده ستى به گريان و فيغان كرد: (به لي ئه وه ي ده يلين راسته، قوولاييم نيه).

له هه فته ي سييه مدا چاوى به كتيبه كاني هونه ردا زه قده كرده وه، له كارى ويته كي شه كاني ترورد ده بووه وه، به نيو پيشانگه و موزه خانه كاندا ده گه راو چه ندين كتيبي تيوري له باره ي هونه ره وه خوينده وه، چوو بو كتيبخانه و داوى له فروشياره كه كرد قوولترين كتيبي بداتي، كتيبي نووسه ريكي ده سته كت به ناوى (فيتگنشتاين) وه، به لام هيج سووديكي ليوه رنه گرت.

له كاتى گه رانيدا به نيو پيشانگه يه كدا، كه له موزه خانه ي شاره كه سازكراوو، ناو نيشانى (500 سال له ويته كي شانى ئه وروپي) چوو ه ناو كۆمه لي قوتابيه وه كه مامۆستايه كي هونه ر پيشيان كه وتبوو، له پر له به رده م تابلويه كي ليوناردو دافنشى - دا له مامۆستاكه چوو پيشي و ليپرسى: (ببوره، ده توانن بۆم راقه بكه ن، ئاخو له م ويته يه دا قوولى هه يه ؟) مامۆستاكه زه رده خه نه يه كي فيلبازانه ي بۆكردو وتى: (خانمه به ريزه كه م ئه گه ر ده ته وي گه مه م له ته كدا بكه ي ده بي له مه زياتر كارامه بي) قوتابيه كان له ناخى دليانه وه پيكه نين، به لام كچه كه رويشته وه مالى و به كول گريا.

كچه كه سه يرتري ليه سه رهات، به حال ستوديوكه ي جيده هيشت كه چى هه ر نه شيده توانى نيشبكات، حه بي ده خوارد بو ئه وه ي به به ئاگايى بمينيته وه، بيته وه ي بزاني بوچى ده يه وي به به ئاگايى بمينيته وه، كه ماندووش ده بوو هه ر به سه ر كورسييه كه يه وه ده خوت، له به رئه وه ي ده ترسا بچيته ناو پيخه فه كه يه وه له ترسى قوولى نووستن، ئينجا ده ستيكرد به شه راب خواردنه وه به دريژاي شه و گلۆپه كاني شووقه كه ي نه ده كورژانده وه، چيتر ويته ي نه ده كي شا، كاتي ك بازركان يكي هونه ر له به رلين - وه په يوه ندى پيوه كردو داوى چه ند تابلويه كي ليكرد، به سه ر ته له فۆنه كه دا نه راندى: (وازم لبيينه من قوولاييم نيه).

جاریه جار قووری ده شیل، به لām هیچی لیډرست نه ده کرد، هر چنگی ده خسته قووره که وه و شتی خپڅڅی بچوکی دروسته کرد، شیوه و رووخساری خوی پشتگوځخست، چیتر بایه خی به جلوبه رگی خوی نه ده داو شوقه که ی په رش و بلاو بوو.

هاوریکانی نیگه ران بوون و وتیان: (ده بی ئاگامان لیپیټ، چونکه له قهیراندایه، ئیتر قهیرانه که یان مرقانه یه یان هونه رییه، له وانه شه دارایی بی، بۆ حاله تی یه که م ناتوانی هیچ بکری، بۆ حاله تی دوهم ده بی ئه و مهینه تییه ی تیپه پینی، بۆ حاله تی سییه میش ده توانین باربووی بۆ بکهین، به لām زیاتر پیده چی ئه مه هستی برینداربکات) به مجوره به رده و امبوون له سهر بانگه یشترکردنی بۆ نانخواردن و ئاهه نکه کان، کچه ش به بیانوی ئیشه وه هه موو ئه و بانگه یشته ی ره تکرده وه، به لām هیچ کاریکشی نه ده کرد، به لکو له ژوره که ی داده نیشت له به رامبه ری خوی ده پروانی و قووری ده شیل.

جاریکیان زور له خوی بیئومید بوو و یه کی که له و داوه تانه ی قبوولکرد، له وی کوریک که پیی سهرسامبوو ویستی بیاته وه مالی تا له گه لید بخه وی، کچه که پییوت که و پییخوشه له گه ل خوی ده بیاته وه چونکه ئه ویش ئه وی به دل، به لām ده بی ئاگادار بی که و ئه م قوولایی نییه، له به رئه وه کوره که لیډورکه و ته وه. بارودڅخی ئه و کچه ی جارن وینه ی جوانی ده کیشا به شیوه یه کی به رچاو خراپتر بوو، به هیچ جوړی له مال نه ده چووه ده ری، میوانداری که سیشی نه ده کرد، به هوی که م جووله ییه وه قه له و بوو، به هوی ئه لکه هوول و حه به وه به خیرایی پیربوو، شوقه که ی به ره و بۆگه نی چوو، خۆشی بۆنیککی ترشای لیډه هات.

ئو کچه کاتی خوی سی هه زار مارکی میراتی وه رگرتبوو، سی سال پییژیا، له و ماوه یه دا به گه شتیک چوو بۆ ناپولی، که سیش نازانی له به رچی، هه رچی له مباره یه وه قسه ی له گه ل ده کرد هیچ وه لامیککی ده سترینه ده بوو، جگه له بۆله بۆلک، که هه موو پاره کانی خه رجکرد، ئه و ژنه لاه هه موو وینه کانی دپاندو کونکونیکردن، به سهر بورجی ته له فزیونه که دا سهرکه وت و له به رزی (139) م هه و بازیدا به ره و قولایی، به لām له به رئه وه ی له و روژه دا ره شه بایه کی به هیژ هه لیکردبوو، نه که وته سهر گوړه پانه چیمه نتۆکه ی ژیر بورجه که و له توپه ت نه بوو، به لکو ره شه باکه هه لیگرت و به سهر کیلگه ی ماشه په شدا بۆ دوور تا که ناره کانی دارستانه که که وته سهر دارکاژیک، به لām سهره پای ئه وه ش هه ر مرد.

روژنامه زهرده کان به سوپاسه وه ئه م بابه ته یان قۆسته وه، خودی خۆکوشته که، ریره وی سه یرو سه مه ره ی فرینه که، روودای ئه وه ی که خۆکوژه که هونه رمه ندیک بوو ئومیدی داها توویه کی به رزی لیډه کرا، سهره پای ئه وه ی جوانیش بوو، به هایه کی زانیاری به رز، ده رکه وت بارودڅخی شوقه که ی تراژیدییه، وینه ی گیرا وه کو نمونه یه که له به دبختی، هه زاران شووشه ی به تال، نیشانه کانی کاولکاری له هه موو شوینیکیدا، تابلوی دراو په له ی قور به سهر دیواره کانه وه، به لکو له سووچه کاند پاشه پۆشی لیبوو، میدیاکان زاتیان دایه به رخویان و وه کو مانشیټیککی پله دوو و راپورتیککی لاپه ره سی باسیان له هه واله که کرد.

له لاپه ره ی ئه ده بییدا، ره خنه گری ناوبراو، ستونیککی نووسی، تیایدا ناخۆشی خوی ده برپیوو سه به رت به و کوتاییه ئازاراییه ی ئه و کچه (بۆ جاریکی دیکه له ناخه وه ده مانه ژینی، ئیمه که له ژیاندا ماوین، له راستیدا به هره یه کی ئاوا لاه ده بینین، به لām بایی ئه وه نده هیزی نییه تابتوانی بوونی خوی له مه شه ده ی

هونه رييدا بچه سپيڻى، ليرەدا نەھاندانى دەولەت و نەدەستپيشخەريى تاکەكەس رۆلى يەكلايىكەرەو نەبىنى، كاتىكيش مەسەلەكە بەپەلەي يەكەم پەيوەست دەبىت بەووە كە بوار بدرى بەوہى گرنكى بە بواری مرقانە بدرى و لەو بەشە هونەريیە تىبگەين، بەلام گەيشتن بەو كۆتايیە تراژيديايە، دواچار دەكەوتتە سەر شانى تاکەكەس خۆى، ئايا كارە سەرەتايیەكانى كە بە روالەت سادەن، زمانحالى ئەو دارمانە تۆقینەرە نىيە؟ ئايا لە تەكنىكەكەيەو دەرنەكەوئى كە چەند كەللەرەقە؟ خاوەن پەيامىكە، ئەو ياخيپوونەى روو لەناخەدەكات، ئەوہى خود پىچاوپىچ ھەلدەكۆلى، كە ئاشكرایە بىسوودە، ئەوہى ئەو خەلقەندەيە بەرامبەر بەخۆى دەيكات؟ ئەو گەرانە جەبرییەى ئەنجامەكەى خەتەرنەكە دەمەوئى بلىم ئەوہى رەحم ناكات بە قوولایى...

سەرچاوە:

پاتريك زۆسكىند- لە كتيبي (ثلاث حكايات وملاحظة تأملية)- وەرگيراني بۆ عەرەبى- كاميران حوج.

